

ัญวลี สุขสงวน: การปรับปรุงวิธีการสกัด และตรวจสอบดีเอ็นเอของแบคทีเรียโดยตรง
จากดิน (IMPROVEMENT OF DIRECT EXTRACTION AND DETECTION OF
BACTERIAL DNA FROM SOIL)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. หนึ่ง เตียอำรุง, 71 หน้า.

ISBN 974-7359-94-4

การพัฒนาความรู้ทางอนุชีววิทยาได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มของจุลินทรีย์ใน
สิ่งแวดล้อมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มจุลินทรีย์ที่ยากแก่การแยกเชื้อมาเพาะเลี้ยงให้
ห้องทดลอง ในการศึกษารุ่นนี้ได้ทำการพัฒนาวิธีการสกัดดีเอ็นเอจากจุลินทรีย์ที่มีอยู่ในดินโดย
ตรง พบว่าการสกัดดีเอ็นเอโดยตรงจากดินด้วยวิธีที่ใช้ไลโซไซม์ และโปรตีนเอส-เค ตามด้วยสาร
ละลายต่างสามารถสกัดดีเอ็นเอได้ในปริมาณสูง ดีเอ็นเอบริสุทธิ์ที่สกัดได้มีปริมาณ 4 ไมโครกรัม
ต่อกรัมดินนาข้าว (น้ำหนักแห้ง) ซึ่งเมื่อใช้โปรตีนเอส-เคจะให้ประสิทธิภาพในการทำลายเซลล์ของจุ
ลินทรีย์ได้ 82.34% การสกัดโดยวิธีนี้ใช้เวลาเพียง 5 ชั่วโมง โดยจากตัวอย่างที่มีสารประกอบ
อินทรีย์ในช่วง 0.73 ถึง 62.77% สารประกอบอินทรีย์เหล่านี้จะปนเปื้อนอยู่ในสารละลายดีเอ็นเอที่
สกัดได้จากตัวอย่างที่ได้ และสามารถกำจัดออกโดยอาศัย Agarose gel electrophoresis และ
Sephacryl S-300 column chromatography จากนั้นใช้เป็น Template ด้วยเทคนิค PCR โดยใช้
RISA primer จากการศึกษาผลของการยับยั้งสารอินทรีย์ที่ปนเปื้อนมากับสารละลายดีเอ็นเอต่อการ
ยับยั้งกระบวนการ PCR ผลพบว่าสารอินทรีย์ที่มีอยู่ยับยั้งการทำงานของเอ็นไซม์ในกระบวนการ
PCR ในระดับหนึ่งและยับยั้งมากขึ้นเมื่อมีในปริมาณที่มากขึ้น ในศึกษานี้ยังได้ใช้ RISA primer
เพื่อศึกษาความหลากหลายของลักษณะดีเอ็นเอจากแบคทีเรียที่ทำการสกัดจากแหล่งดินต่าง ๆ อีก
ด้วย ในส่วนของประสิทธิภาพความไวในการตรวจสอบพบว่าเมื่อใช้ *Pseudomonas aeruginosa* ที่
ปลูกเชื้อลงไปในตัวอย่างไม่ต่าง ๆ ที่ผ่านการฆ่าเชื้อพบว่าประสิทธิภาพในการตรวจสอบจำนวนของ
เซลล์เท่ากับ 1, 10, 10³, 10⁴ และ 10⁵ เซลล์ต่อกรัมของตัวอย่างที่มีปริมาณสารอินทรีย์ปนเปื้อน
0.73% (ดินร่วนปนทราย), 1.07% (ดินเหนียว), 3.38 (ดินทราย), 4.25% (ดินร่วน) และ 62.77%
(พีท) ตามลำดับ

สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ

ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

MISS THANWALEE SOOKSA-NGUAN: IMPROVEMENT OF DIRECT
EXTRACTION AND DETECTION OF BACTERIAL DNA FROM SOIL.

THESIS ADVISOR; ASST. PROF. NEUNG TEAUMROONG, Dr.rer.nat. 71 PP. ISBN
974-7359-94-4

The development of molecular biology is allowed scientists to realize that microbial populations in the natural environment are much more diverse than microorganisms, so far isolated in the laboratory. In this study, a rapid method for the direct extraction of DNA from soil was developed. The methodology was developed by using lysozyme and proteinase-K followed by alkali treatment. This approach provides relatively highest yield of DNA recovery. Purified DNA was 4 µg per gram soil (dry weight) sample collecting from rice field. This rapid procedure took at least 5 hours for completion. Extraction efficiency was evaluated based on percentage of bacterial survival. When applied proteinase-K in this extraction protocol the bacterial cell destruction efficiency was 82.34%. By using agarose gel electrophoresis followed by Sephacryl S-300 column chromatography able to separate organic matter and other enzyme inhibitors for extracted DNA in samples which contained high concentrations of organic matter (range between 0.73 to 62.77%). Then it was used as a template in order to determine the inhibitory effect on PCR condition. It was found that the inhibitory effect was increased when using higher amount of DNA template. Moreover, RISA primer was also used to demonstrate the DNA diversification patterns from various soil samples. To determine the detection limit or sensitivity of this system, various numbers of certain amounts of *Pseudomonas aeruginosa* were inoculated into sterilized soil samples prior to direct extraction from soil. It was found that the detection limits of this system were 1, 10, 10³, 10⁴, and 10⁵ cells per gram soil (dry weight) that contained the amount of organic matter of 0.73% (loamy sand), 1.07% (clay), 3.38% (sand), 4.25% (sandy clay loam), and 62.77% (peat), respectively.

สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ

ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....